

71. møde

Torsdag den 6. april 1989 kl. 10.00

Dagsorden:

1) Tredje behandling af lovforslag nr. L 63:

Forslag til lov om ændring af lov om lige løn til mænd og kvinder.

Af arbejdsministeren (Henning Dyremose).

2) Tredje behandling af lovforslag nr. L 64:

Forslag til lov om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse og barselorlov m.v.

Af arbejdsministeren (Henning Dyremose).

3) Tredje behandling af lovforslag nr. L 193:

Forslag til lov om helårsbeboelsesret.

Af Jane Oksen (FP) m.fl.

4) Tredje behandling af lovforslag nr. L 147:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven. (Retternes saglige kompetence i civile sager m.v.).

Af justitsministeren (Ninn-Hansen).

5) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 7:

Forslag til folketingsbeslutning om økonomisk mere lige vilkår for adoption af udenlandske børn og reagensglasbefrugtning m.v.

Af Kofod-Svendsen (KRF) m.fl.

6) Forespørgsel nr. F 22:

Forespørgsel til boligministeren [om ministeren vil nedsætte et sagkyndigt udvalg, der kan undersøge, om den offentlige støtte til det almennyttige byggeri kan omlægges, så der sker en nedsættelse af huslejen i nybyggeriet til gavn for lejerne og en styrkelse af den almennyttige boligsektor].

Af Pelle Voigt (SF) m.fl.

Meddelelser fra formanden:

Formanden:

I Folketingets møde den 28. marts 1989 blev forhandling om den af industriministeren samme dag afgivne erhvervspolitiske redegørelse – Strategi '92 (R 16) – fastsat til onsdag den 12. april.

Efter ønske fra den socialdemokratiske folketingsgruppe skal jeg foreslå, at forhandlingen om denne redegørelse i stedet finder sted tirsdag den 18. april 1989.

Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Tredje behandling af lovforslag nr. L 63:

Forslag til lov om ændring af lov om lige løn til mænd og kvinder.

Af arbejdsministeren (Henning Dyremose). (Fremsat 26/10 88. Første behandling 3/11 88. Betænkning 29/3 89. Anden behandling 4/4 89).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sættes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges med 110 stemmer (S, KF, SF, V, RV, CD og KRF) mod 14 (FP).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Tredje behandling af lovforslag nr. L 64:

Forslag til lov om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse og barselorlov m.v.

Af arbejdsministeren (Henning Dyremose).
(Fremsat 26/10 88. Første behandling 3/11 88. Betænkning 29/3 89. Anden behandling 4/4 89).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Jytte Andersen (S):

Mellem anden og tredje behandling har vi fået en henvendelse i udvalget fra Dansk Arbejdsgiverforening, og jeg synes egentlig, den er et pinligt eksempel på, hvor ringe forståelse arbejdsgiverne har for det pres, der ligger på gravide kvinder. Dansk Arbejdsgiverforening argumenterer i henvendelsen med, at det slet ikke er nødvendigt med omvendt bevisbyrde i graviditetsperioden. Desværre har vi jo set af de eksempler, der ligger til grund for det beslutningsforslag, som blev vedtaget i sidste folketingsamling, at det er nødvendigt med omvendt bevisbyrde i hele perioden.

Nu er Dansk Arbejdsgiverforening jo ikke repræsenteret direkte her i folketingssalen, men man må jo i hvert fald sige, at den er det indirekte på en lang række områder, hvilket jo blev vist, da man stemte imod forslagene fra Socialistisk Folkeparti og Socialdemokratiet til ændringer og opstramninger i loven. Derfor vil jeg godt sige til de politikere, som en gang imellem siger, at Socialdemokraterne skaber kunstige skel mellem arbejdsgiver- og arbejdstagerparten, at så længe vi får den type henvendelser fra Dansk Arbejdsgiverforening, må vi desværre konstatere, at der er utrolig ringe forståelse fra arbejdsgivernes side for kvindernes ligestilling og ligeværd som medarbejdere på danske arbejdspladser. Jeg synes som sagt, at henvendelsen viser, at man ikke tænker fremad, men bagud, fra Dansk Arbejdsgiverforenings side.

Når det er sagt, vil jeg afslutningsvis sige, at Socialdemokratiet naturligvis stemmer for denne lov ved tredje behandling, fordi der klart er nogle forbedringer i den, forbedringer, der ikke – selv om CD's repræsentant tilsyneladende sidder og glæder sig over det – har været regeringens initiativ, men pålæg fra det tidligere alternative flertal her i Folketinget, som nu er blevet ekspederet af en borgerlig regering. Det hil-

ser vi selvfølgelig velkommen, det er et skridt på vejen, men jeg kan godt love på Socialdemokratiets vegne, at vi ikke stopper kravet om ligestilling med dette tiltag og dette lovforslag. Vi vil komme igen og igen, lige til der er reel ligestilling på arbejdsmarkedet for mænd og kvinder.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Også jeg har lyst til at drage Dansk Arbejdsgiverforening ind i debatten om dette forslag. Vi ved alle sammen, at dette land som så mange andre lande først og fremmest er indrettet for mænd og den mandlige arbejdskraft. Dybest set er det ærlig talt helt fantastisk, at kvinder skal have specielle love, fordi det tilfældigvis er dem, som bliver gravide og får børnene og i hvert fald i den første tid passer dem. At samfundet er fuldstændig indrettet på den ene halvdel af befolkningen, er jo helt utroligt.

Når man så kigger rundt i salen og får breve fra Dansk Arbejdsgiverforening, går det jo pludselig op for én, hvor grotesk tingene hænger sammen. Vi har lige oplevet, at Fremskridtspartiet simpelt hen stemte imod, at der skal være ligestilling mellem mænd og kvinder, og vi vil vel opleve, at man også går imod dette forslag om, at samfundet bliver indrettet en lille smule efter, at kvinderne er til, og at det er kvinderne, der fysisk er udstyret således, at det er dem, der føder de børn, som mændene jo også har lod og del i. Når jeg ser brevet fra Dansk Arbejdsgiverforening, går det op for mig og andre i al sin lysende klarhed – det er derfor, jeg drager det ind her – at i Dansk Arbejdsgiverforening har man i hvert fald ikke opgivet, at det stadig væk først og fremmest skal være mændene, der skal have jobbene og karrieremulighederne, for kvinderne føder jo børn og kan ikke være på arbejdet i den tid, hvor de føder. Nu skal de Herren hjælpe mig også have en lang barselorlov, og ikke nok med det, der skal også være omvendt bevisbyrde i det tilfælde, hvor de bliver fyret, og så må arbejdsgiverne altså betale for det!

Jeg skal sige, at vi er kommet et bette nyk videre i den her sag, men samfundet er stadig alt, alt for lidt indrettet på, at over halvdelen faktisk er kvinder. Men jeg skal hilse og sige, at vi er mange, der ikke giver op, vi opdrager vore døtre til at gå videre, og heldigvis ser det ud til, at det gør de. Så vi skal nok komme videre.

Elisabeth Arnold (RV):

Brevet fra Dansk Arbejdsgiverforening har været omtalt. Jeg synes, det er interessant, at vi har fået det, for det viser jo netop, at vi her i Folketinget er parate til at lovgive på trods af pres fra magtfulde organisationer. Det skal vi naturligvis gøre, når vi synes, det er rigtigt, uanset hvilke organisationer der prøver at presse os politikere.

Jeg vil gerne sige til fru Jytte Andersen og fru Lilli Gyldenkilde, at ved et møde i EF-Parlamentets udvalg vedrørende kvinders rettigheder for godt en måned siden blev de danske medlemmer spurgt, om vi var kommet nogen vegne med lovgivning vedrørende omvendt bevisbyrde. Jeg kunne meddele, at vi var godt i gang med at lovgive om omvendt bevisbyrde ved afskedigelse under graviditet og barselord, og de klappede alle sammen i hænderne og spurgte: Hvordan har I dog båret jer ad? Det har vi bl.a. ved at have et godt tværgående politisk samarbejde mellem kvinderne i Folketinget, og det anbefalede jeg de andre at prøve at efterligne.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges med 111 stemmer (S, KF, SF, V, RV, CD og KRF) mod 13 (FP).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Tredje behandling af lovforslag nr. L 193:

Forslag til lov om helårsbeboelsesret.

Af Jane Oksen (FP) m.fl.

(Fremsat 26/1 89. Første behandling 17/2 89. Betænkning 29/3 89. Anden behandling 4/4 89).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sættes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget

forkastedes, idet 14 (FP) stemte for, 110 (S, KF, SF, V, RV, CD og KRF) imod.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Tredje behandling af lovforslag nr. L 147:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven. (Retternes saglige kompetence i civile sager m.v.).

Af justitsministeren (Ninn-Hansen).

(Fremsat 15/12 88. Første behandling 17/1 89. Betænkning 30/3 89. Anden behandling 4/4 89).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sættes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 120 stemmer.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 7:

Forslag til folketingsbeslutning om økonomisk mere lige vilkår for adoption af udenlandske børn og reagensglasbefrugtning m.v.

Af Kofod-Svendsen (KRF) m.fl.

(Fremsat 25/10 88. Første behandling 12/1 89. Betænkning 30/3 89).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Ændringsforslagene sættes først til forhandling.